

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de donători 24 fil., — de trelori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 7739 Școl.

CONCURS.

Din fondurile arhidiecezane venind în vacanță stipendiile indicate mai jos, pentru conferirea lor se publică concurs cu 30 de zile dela prima publicare în ziarul »Telegraful Român«.

1. Din Fundațiunea Francisc Iosif 2 stipendii à Cor. 100.—;

2. Din Fundațiunea Cologea 3 stipendii à Cor. 100.—;

3. Din Fundațiunea Dr. Absolon Todea 1 stipendiu à Cor. 100.—;

4. Din Fundațiunea Nicolae Vlad 2 stipendii à Cor. 100.—.

Cererile de concurs sunt a se trimite le Consistorul arhidiecezan, însoțite de documentele următoare:

1. Carte de botez,
2. Testimoniu școlar,
3. Testimoniu de paupertate,
4. Alte eventuale documente recomandatoare.

Cererile intrate după expirarea termenului de concurs nu se vor lua în considerare.

Sibiu, 7 Iulie 1916.

Consistorul arhidiecezan.

In preajma congresului.

Sibiu, 28 Iulie n.

Peste două zile se întrunește congresul nostru național-bisericesc în sesiune ordinară aici, în Sibiu. Fie bine venit și fie-i activitatea rodnică și binefacătoare pentru biserică și credincioșii ei!

Chestiile cu cari se va ocupa de astădată congresul sunt cele trecute în rapoartele amănunțite ale consistorului mitropolitan, adresate congresului, rapoarte, cu a căror publicare terminăm astăzi. In jurul acestor chestii, și în jurul celor ce vor mai fi trecute în competența congresului cu rapoarte speciale, vor fi purtate discuțiile în congres, cari, avem toată nădejdea, că vor fi serioase și calme, conform zilelor grele prin cari trecem. Congresul își va spune în toate cuvântul seu cumpătat și autoritativ și va lua conclusele necesare și corespunzătoare situației, concluse chemate se contribuie la întărirea așezămintelor noastre bisericesti, primite ca moștenire dela marii înaintași.

Dorim, ca duhul păcii, duhul înțelegerii bune să domnească în congres, pentruca lucrările sale se poată fi folositoare bisericii și să se poată împărtăși și de binecuvântarea cerească!

*

După ce-și va termina congresul ordinar lucrările, se va deschide apoi în 5 August n. congresul electoral, care va avea se aleagă pe noul cap al bisericii noastre, pe noul Arhiepiscop și

Mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria, pe urmașul vrednicilor înaintași.

Va fi aceasta a *patra* alegere de Mitropolit dela moartea marelui Andreiu baron de Șaguna, trecut la cele vecinice în 16 Iunie 1873, și alesul va fi al *cincelea* Mitropolit al nostru, dela reînființarea mitropoliei ortodoxe române din patrie.

Că cine va fi ales, e încă secretul viitorului. Dar ori cine va întruni încrederea congresului, *va fi bine ales*, și va fi alesul tuturor credincioșilor bisericii noastre. Tot ce dorim este, ca și la alegerea aceasta de mare însemnătate se domnească tot duhul păcii și al buneii înțelegeri între deputații congresuali, pentrucă atunci, prin votul lor, va putea se iasă biruitor din urnă cel mai vrednic dintre cei vrednici, acela, dela care se poate aștepta între împrejurările date cel mai mare bine și cele mai mari foloase pentru biserică și așezămintele ei.

E frumos dreptul depus în mâinile deputaților congresuali de a alege ei, reprezentanții clerului și ai poporului credincios din întreaga mitropolie, pe capul văzut al bisericii noastre; dar mare e și răspunderea legată de esercierea acestui drept, față de posteritate și față de ocrotitorul de sus al bisericii și al neamului. De aceea, fiecare va avea datorința să se apropie, în ziua în care se va face alegerea, „cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste“ de urna în care își va depune votul, și deplin liniștit în conștiința sa, că cu adevărat *celui mai vrednic* și l'a dat!

Piedecile.

(x) Doi ani de război... Jertfe de vieți și de averi, cum nu s'au înregistrat nicăiri și niciodată pe paginile cronicarilor și ale istoricilor... Și eată, focul nu s'a stâns și pacea n'a sosit.

În August 1914 ne mângăiam cu iluzia, că războiul se va termina, dacă nu în câteva săptămâni, dar de sigur în 5-6 luni. Lucrurile s'au complicat și au ieșit cu totul altfel.

Puțină recapitulare a evenimentelor principale, petrecute înaintea încăerării generale și în decursul ei, ne va explica într-o câtva nu numai pricina, care a stat și stă în calea păcii dorite, ci ne va da mai ales material de gândit asupra stărilor, ce trebuie să urmeze după război atât în interiorul țării, cât și în raporturile ei cu străinătatea.

*

A încetat să fie secret diplomatic faptul, că două mari puteri europene, care pe față au predicat ani de zile ideea *păcii* universale, Anglia și Rusia, pe ascuns au meșteșugit în fel

și chip să deslănțuească furia *catastrofei*, cu profit pentru ele, și cu pagubă și moarte pentru statele incommode.

Crima asasinării dela Saraievo, îndeplinită de mâni sârbești, nu este altceva, decât rezultatul uneltirilor rusești, — ca și asasinatul de mai înainte al regelui Alexandru, ultimul vlăstar al Obrenovicilor, a cărui vină de căpetenie era, că ținea mai mult la țara proprie, decât la pravoslavnică împărăție dela mează-noapte. Sârbia lui Petru Caragheorghievici, a urmașului în tronul pătat, devenise alt ceva. Ea, la trebuință și poruncă, avea să alcătuiască, pe seama Rusiei, motivul nemijlocit al pornirii în război. Sârbia, docilă în fața aurului și a promisiunilor trimise de milostivul țar, a uitat că Austro-Ungaria o mântuise cândva de a fi zdrobită de tinăra armată bulgară. Țărișoara neastâmpărată, vecina noastră, stăpânită de guverne rusești, a luat asupra sa rolul de mijlocitoare, fie chiar cu sacrificiul cinstei și cu înlăturarea tuturor intereselor adevărate ale poporului de rând și ale câtorva intelectuali sârbi mai deschiși la cap.

Arma scelerată a Rusiei, asasinarea, este practică și de cuvioasa Anglie. Ca și aliata moscovită, țara briților nu întârzie să înalte rugăciuni foarte evlavioase în biserică, ear afară de zidurile ei să îngrijească de agenți asasini în statele, care se dovedesc prea încăpăținate. Regele Constantin al Greciei, (grav rănit de cuțitul atentatorului), și oamenii curții sale, (incendiul dela Tatoi) ar ști să poveștească despre acest soi de agenți, cari plătiți de englezi lucrează cu pumnalul, cu glonțul și cu pârjolul.

Ferdinand, regele Bulgariei, a simțit și el binișor intențiile criminale so-site dela Londra; ba, se spune, le-a simțit și însuși Ferdinand al României, deși are de soție o principesă din casa engleză, o regină cu oarecare simpatii pentru antantă. Va veni vremea, care să facă deplină lumină și să desvălească pe falșii creștini de lângă Neva, și pe lacomii egoiști de lângă apele Tamisei, pe oamenii cari declamează de umanitate și onoare, și totuși nu pot suferi, ca lumea să trăiască într-o atmosferă neatârătoare de dânsii.

Temeinicia, cu care pacinica Anglie a pregătit strașnicul război, s'a dat de gol și prin alte fapături. Eată-le:

Societatea de navigație Canadian Pacific, cu doi ani înainte de conflagrația europeană, făcea transporturi de cetățeni austro-ungari obligați la arme și seduși să emigreze în America. Englezii plăteau numitei societăți câte o sută de coroane de fiecare bărbat austro-ungar bun de serviciu militar; au jertfit adecă milioane în scop de a scădea numărul luptătorilor noștri cu câteva sute de mii de oameni.

Contractele secrete, încheiate cu Japonia și cu Belgia, nu ierau puse la cale de dragul păcii universale, ci anume în vederea apropiatului război pregătit intenționat.

Deodată cu începerea campaniei pe diferitele fronturi, presa țărilor neutrale a pornit și ea campania vorbelor. Organe fruntașe, în toate țările, s'au cumpărat cu bani grei, ca să preamărească «civilizația» și «desintereșul» Angliei și al tovarășiei sale, și să lovească neobosite în «barbaria» puterilor centrale.

Englezi, ruși și francezi au contribuit cu mână largă în dreapta și stânga, numai ca să-și asigure «admirarea» și «iubirea», și pe urmă ajutorul înarmat al neutralilor naivi.

Secretarul de stat din ministerul de finanțe al Franței, *Denys Cochin*, rămâne celebru cu vorba sa, adresată prim-ministrului bulgar, că este convins despre puterea banului în Bulgaria, pe care o poate cumpăra, când vrea, cu vreo câteva puține milioane de franci. Și nu Cochin e vinovat, dacă de astădată cumpărătoarea n'a ieșit cum o plănuse, — și dacă nici chiar în România nu s'a putut consola cu alt ceva, decât cu mese întinse și cu discursuri goale, atât de goale, pe cât erau mesele încărcate de bunătăți.

Invențiosul nostru contrar a mai născocit *una*, una care avea să fie culmea, și care ar avea să repună și pe cel mai vajnic dușman. Englezul ar înceta d'a mai fi englez, politicianii Angliei și-ar renega trecutul din luptele cu burii, când s'ar sfii să-și iee refugiul la una din armele cele mai detestabile pentru a distruge popoarele concurente: la *înfometarea* milioanele de ființe, care stau îndărătul frontului; va să zică la distrugerea *copiilor, a femeilor și a bătrânilor*. Orcât de aspru ar suna comentariile asupra planului de infometare, croit de diplomația britică, cuvintele niciodată nu vor fi d'ajuns pentru a înfiera mârșăvia unor oameni, cari se resfată în «splendidă izolație», și cari n'au avut parte încă de nefericirea unei invaziuni dușmane, muscă-călești bunăroară, ca în Prusia orientală și în Bucovina.

Șirul isprăvilor este prea departe d'a fi complet. S'ar putea întregi cu multe altele, de pildă cu: Instigările la revolta din Armenia în 1915; Omorârea lui Jaurés; Perfidia Italiei; Chestiunea irlandeză; Șicanările și tiraniile îndreptate împotriva statelor neutrale, și așa mai departe. Paginile istoriei nu vor întârzia să nemurească, așa cum se cuvine, uneltirile și păcatele, ca și suferințele și vrednicile oamenilor și ale țărilor.

Astăzi, după doi ani, constatăm că felul cum împătrita înțelegere a pregătit lanțul lung de trebușoare, și modul în care se urmează dușmăniile, formează mai ales piedecile, ce au încurcat și încurcă drumul păcii.

Ce avem de aici încolo să facem?

Ceea ce ni se impune prin forța împrejurărilor: Vitejii noștri dela fronturi vor continua să răspundă cu arma de calibru 30.5 și 42, cu care bună luptă au luptat. Trudiții de acasă vom veghea și ne vom ruga

mai departe; ear conducătorii politici se vor cugeta de pe acum la problemele și reformele de îmbunătățiri sociale, culturale, economice și de altă natură, necesare după războiu, pe seama țării întregi, pregătind un viitor mai bun, decât este prezentul, și mai priincios decât a fost trecutul, pe seama tuturor cetățenilor statului nostru.

Din actele congresului ordinar.

Raportul cons. mitr. ca senat școlar.

(Fine.)

Mărit Congres! Consistorul mitropolitan ca senat școlar își ia voie cu tot respectul a prezenta raportul următor pe perioada trecut și respective pe anii școlastici 1911/12, 1912/13, și 1913/14.

În cursul perioadei trecut autoritățile și organele mitropoliei noastre au continuat stăruințele pentru susținerea, dezvoltarea și asigurarea școalelor noastre confesionale.

În stăruința aceasta însă au întâmpinat și tot mereu întâmpină mari greutăți impuse prin legea școlară, articolul XXVII, 1907. Îndeosebi condițiile foarte oneroase și dificile impuse de lege pentru acordarea ajutorului dela stat la întregirea dotației învățătoarești acolo unde comunele bisericesti ca susținătoare de școli nu sunt capabile din mijloacele proprii a susține și desvolta școala confesională, precum și nesiguranța ajutorului acordat, fac mari greutăți pe cari autoritățile și organele bisericesti noastre mitropolitane în cele mai multe locuri nu sunt capabile a le delătura.

În fața acestor greutăți impuse de lege și întâmpinate pe toată linia, sperăm și suntem în firmă credință, că în urma reprezentării înaintate înaltului guvern pentru revizuirea legii școlare, precum și pentru schimbarea și ameliorarea dispozițiilor jignitoare ale aceleia, după încheierea îngrozitorului războiu actual și după reînceperea funcționării normale a organelor statului, va urma revizuirea legii școlare gravaminate, și în cursul revizuirii se va face schimbarea, respective ameliorarea dispozițiilor jignitoare și păgubitoare față de susținerea și dezvoltarea școalei noastre confesionale și față de înaintarea culturii naționale a credincioșilor bisericesti noastre. Dispozițiile jignitoare și împedecătoare sunt indicate și în detalii motivate în reprezentarea înaintată înaltului guvern.

În special ținem a releva momentele următoare:

1. Concluzul congresual Nr. 54 din anul 1912, cu rezoluția consistorului mitropolitan din 12/26 Noemvrie 1912, Nr. 554 M., a fost publicat Consistoarelor subalterne și pe calea acelora organelor subalterne pe lângă înviațiunile speciale către Consistoare, de a lua demersurile pozitive pentru executarea concluzului congresual în toate direcțiunile indicate în acel concluz.

2. Privitor la regularea și ameliorarea dotației învățătorilor confesionali și comunali, la începutul anului 1913 s'a adus articolul de lege XVI 1913, punându-se în vigoare cu începere din 1 Ianuarie 1913.

Prin această lege nouă s'a introdus sistemizarea și regularea dotației învățătorilor noștri după clase și gradajii pe baza serviciului împlinit, s'a introdus avansarea învățătorilor în salar nu numai pe baza anilor de serviciu, ci și extra seriem pe baza purtării și diligenței dezvoltate în împlinirea chemării lor, respective pe baza rezultatului produs în instruirea elevilor și în progresul învățământului.

Prin dispozițiile acestei legi nouă, cu privire la regularea și sistemizarea dotației învățătorilor noștri confesionali, atât dispozițiile legii școlare XXVII—1907, cât și ale Regulamentului congresual pentru organizarea învățământului votat prin concluzul Nr. 171 din 1909, — au fost ridicate din valoare.

3. Relativ la concluzul congresual Nr. 63 din 1912 ținem a constata următoarele:

a) Cu privire la înființarea unui organ pedagogic de specialitate pentru întreaga mitropolie, după ce Consistorul arhiepiscopical prin concluzul său de datul 12 Iulie 1912 Nr. 7623 Școl., a decretat scoaterea unui astfel de organ pedagogic propriu, sub ediția sa pentru întreaga mitropolie, din partea acestui Consistor mitropolitan fiind cercate celelalte Consistorii eparhiale a se pronunța în privința conlucrării cu mijloace intelectuale și materiale la susținerea acestui organ, toate Consistoriile au oferit numai ajutor intelectual și sprijinul moral, însă la ajutor material special nu s'au angajat. Ceeace din partea arhiepiscopicelei nici nu s'a cerut, susținându-și

numai dreptul a determina atât prețul de abonamente, cât și condițiile referitoare la redactarea aceluia.

Iniințarea faptică a organului contemplat, din pricina împrejurărilor urmate, încă nu s'a realizat.

b) Cu privire la partea a doua (b) a concluzului congresual sus citat, după ce s'a cerut dela Consistoriile eparhiale datele câștigate prin practica legii școlare, pe temeiul aceora din rezortul plenar s'a formulat și înaintat la guvern reprezentarea decretată, ceeace se constată și în raportul general al Consistorului mitropolitan.

4. La concluzul congresual Nr. 107. cu privire la creșterea moral-religioasă a ucenicilor dela meserii, cu datul 13 26 Noemvrie 1912, Nr. 577 M., s'au luat demersurile trebuincioase atât în privința catehizării, cât și în privința cercetării sfintei biserică, fiind îndumate Consistoriile a raporta despre dispozițiile luate, precum și despre modul de catehizare și despre materialul ce se propune la catehizare. Pe temeiul rapoartelor întărite s'au luat măsuri pentru pregătirea unui plan de învățământ uniform, anume pentru catehizarea ucenicilor dela meserii.

5. În articolul de lege XLVI—1908, dreptul de a stabili, pe lângă ascultarea autorităților confesionale, blanchetele pentru matricula școlară și pentru testimoniile ce sunt a se extrada elevilor absolvenți de școala primară și cea de repetițiune, fiind rezervat miniștrului de culte și instrucțiune publică, cu rezoluția ministerială de datul 25 Iunie 1912 Nr. 2103 au fost stabilite blanchetele numai cu text în limba maghiară.

Din partea Consistoriilor eparhiale transpunându-se afacerea la Consistorul mitropolitan, cu datul 7 Decemvrie 1912 Nr. 545 M., s'a înaintat Domnului ministru o nouă reprezentare, în care pe lângă comentarea legii regnicolare, cu prezentarea unui model nou de blanchete, s'a cerut schimbarea și stabilirea altor blanchete cu text fracto margine în limba română, ca limbă de propunere a școalei, în urma acestei reprezentări, după mai multe corespondențe urne în această afacere, D-l ministru de culte și instrucțiune publică, cu rezoluțiile de datul 14 Octomvrie 1913 Nr. 5377 și respective 2 Ianuarie 1914 Nr. 4905/914, s'a învoit a schimba și a stabili alt text, conform propunerii noastre, scoțând din vigoare blanchetele de mai înainte numai cu text maghiar.

Tot în temeiul legii sus citate, prin rezoluția de datul 23 Decemvrie 1912 Nr. 88697, ministru de culte și instrucțiune publică a decretat prevederea școalelor primare (elementare) cu sigil oficial deosebit.

Față de această dispoziție, acest Consistor mitropolitan cu datul 3 Februarie 1913 Nr. 7 M., a remonstreat pe motivele, că școala elementară populară nu are organizație autonomă și nu este înzestrată cu atribute oficiale, spre a se putea reprezenta însăși pe sine, ci este numai un așezământ de creștere, a cărui ființă și organizare este pusă la dispoziția comunei bisericesti ca susținătoare de școală. Articolul de lege 46 din 1908 obligă pe susținătorul de școală a extrada testimoniile absolute pe partea elevilor absolvenți de clasa a șaptea, prin umare sigilul rececut pe acestea are să-l pună comuna bisericescă ca susținătoare de școală. Iar comuna bisericescă, cu organizație autonomă oficială, este provăzută cu sigil oficial. S'a mai marcat și motivul, că dispoziția ministerială restrânge autonomia comunei bisericesti și că procurarea sigilului deosebit pentru școală aruncă o nouă sarcină asupra comunelor bisericesti.

Rezolvarea acestei remonstrații a fost solicitată și la 2 Iunie 1913 Nr. 158.

La remonstrațiunea Consistorului mitropolitan a urmat apoi rezoluția de datul 23 Iunie 1913, Nr. 20340, prin care susținând rezoluția anterioară gravaminată, a decretat răspunderea comunelor bisericesti, ca susținătoare de școli pentru urmări, dacă școalele nu le vor prevedea cu sigil deosebit.

În urmarea acestei rezoluții Consistorul mitropolitan stabilind modelul de sigile, precum și inscripția rececută pe acelea, prin hotărârea de datul 30 Iulie (17 Iulie) 1913, a îndrumat Consistoriile eparhiale a lua măsurile trebuincioase pentru procurarea sigilelor decretate și pretinse, pentru toate școalele noastre elementare confesionale din mitropolie.

6. Regulamentul special votat prin concluzul congresual Nr. 186 din anul 1909 privitor la examenul special de calificare profesorală, prevăzută în §. 122 punctul 10 din «Statutul organic» pentru candidații de profesori la institutele noastre pedagogice din mitropolie, — prin ordinul ministruului de culte și instrucțiune publică de datul 7 Iunie 1913 Nr. 90614, în temeiul legilor școlare, a fost ridicat din vigoare. În urma-

rea acesteia punerea aceluia în aplicare a fost sistată.

După ce însă domnul ministru ne-a recercat a pregăti un alt regulament special între limitele Statutului organic numai pentru «tipic și cântările bisericesti» s'au cerut păreri Consistoarelor eparhiale în această privință. După ce vor fi intrate păreri reclamate dela toate Consistoarele, Consistorul mitropolitan va reveni asupra regulării acestei afaceri.

7. Ailându-se necesitatea compunerii unui plan de învățământ pentru catehizarea și propunerea religiei elevilor a parținători bisericesti noștri dela institutele secundare (medii) străine, în scopul acesta din partea Consistorului mitropolitan cu datul de Iunie 1914 Nr. 238 M. s'a cerut dela Consistoarele eparhiale îndrumările date cateheților în această materie, precum și planul despre împărțirea materialului ce se propune.

În urma rapoartelor intrate, Consistorul mitropolitan cu rezoluția de datul 23 Iunie (6 Iulie) 1915, Nr. 188 M., pentru elaborarea planului contemplat și al instrucțiunii metodice a instituit o anchetă din profesorii cateheți: Marcu Jantea și Dr. Ioan Broșu, aplicați la institutele medii din Sibiu. Elaboratul fiind solicitat, ni s'a pus în vedere terminarea aceluia cât mai curând.

8. Fiind constatată necesitatea elaborării unui plan de învățământ provăzută cu instrucțiune metodică specială, comun pentru toate institutele noastre pedagogice din mitropolie, în consonanță cu planul statului pentru pedagogiile de stat, în scopul acesta Consistorul mitropolitan cu datul 25 Iunie 1914, Nr. 284 M., a luat demersurile trebuincioase, încredințând lucrarea planului și a instrucțiunii din unele specialități mai multor bărbați specialiști. Lucrările pregătite au intrat la mitropolie, afară de una specialitate, care încă a fost reclamată. După ce va intra și aceasta, are să urmeze redactarea operatului întreg.

9. Regulamentul pentru examenul de calificare învățătoarească, votat de Congresul național bisericesc sub Nr. 74 din 1912, cu unele completări urmate ulterior, din partea Domnului ministru de culte și instrucțiune publică prin rezoluția de datul 2 Ianuarie 1914 Nr. 19298, 912, VI. b., a fost luat la cunoștință.

Pe temeiul acesta a fost rețipărit în broșură, din cari conform cererii s'au trimis Domnului ministru 10 exemplare, punându-se în aplicare la toate pedagogiile noastre din mitopolie. Abia pus în aplicare, după câteva luni domnul ministru de culte și instrucțiune publică cu datul 4 Mai 1914, Nr. 31152, modificând planul sau pentru institutele pedagogice ale statului, conform aceluia a urmat și modificarea regulamentului nostru. Regulamentul acesta modificat în dispozițiile meritore nu difere de regulamentul votat de Congres, numai aranjarea examenului este făcută după alt sistem.

Acest regulament modificat și rețipărit a fost pus în aplicare în mod provizor prin hotărârea Consistorului mitropolitan de datul 21 August (3 Septemvrie) 1915, Nr. 112 M.

Din acest nou regulament ne luăm voie a prezenta sub % alăturat un exemplar cu propunerea, să binevoiască Măritul Congres a-l aproba în scopul de a-l putea înainta și Domnului ministru de culte și instrucțiune publică. Totodată să se tipărească ca acluz și la protocolul congresual, pentru de a putea lua act de el cei interesați.

10. Ca un act ce se rapoartă la dezvoltarea vieții școlare din mitropolia noastră, ținem a releva la acest loc, că la cererea Reuniunii învățătorilor noștri din părțile bănățene, Consistorul mitropolitan ascultând păreri Consistoriilor eparhiale, în acord cu acestea, prin concluzul din 8/21 Martie 1914 Nr. 436 M. a încuviințat înființarea învățătorilor noștri confesionali din Mitropolie într-un Congres comun, sub conducerea unui consir mitropolitan, prin câte doi delegați aleși după protopresbiterate din conferințe și respective din despărțământele reuniunilor. Pentru congresul încuviințat, din Consistorul mitropolitan s'a stabilit un program detaliat despre toate temele pedagogice și școlare, ce ar fi fost a se debate în acel congres. S'a fixat locul întrunirii congresului: orașul Arad, ear comisar a fost numit directorul seminarial din Arad Roman Ciorogariu. Terminul întrunirii a fost fixat pe 10/23 August 1914, făcându-se toate pregătirile spre acest scop.

Însă din pricina războiului mondial isbucnit la începutul lunii August a aceluiaș an și din cauza stărilor excepționale introduse deodată cu mobilizarea generală, întrunirea congresului contemplat s'a amânat.

11. Acest Consistor mitropolitan ca for de apel și organ suprem administrativ în temeiul §-ului 167 al «Statutului organic»

în cursul perioadei trecut până la finea anului 1915, în 13 ședințe, a pertractat și decis cauzele apelate dela consistoriile eparhiale și anume:

1. Consistorul arhiepiscopical: 10 administrative, aprobate 5, anulate 3, schimbate 2, total 10. — 5 disciplinare, aprobate 2, anulate 2, schimbate 1, total 5.

2. Consistorul Aradan: 21 administrative, aprobate 16, anulate 4, schimbate 1, total 21. — 22 disciplinare, aprobate 5, anulate 8, schimbate 9, total 22.

3. Consistorul din Oradea-mare: 3 administrative, apr. 1, anulate 1, schimbate 1, total 3. — 7 disciplinare, aprobate 3, anulate 3, schimbate 1, total 7.

4. Consistorul din Caransebeș: administrative, aprob. 2, anulate 1, schimbate 1, total 4. — disciplinare, aprobate —, anulate —, schimbate —, total —.

Total: 38 administrative, aprobate 24, anulate 9, schimbate 5. Total 34 disciplinare, aprobate 10, anulate 13, schimbate 11.

12. În scopul de a avea o icoană cât mai clară despre starea și mersul învățământului în mitropolia noastră, acest Consistor mitropolitan cu rezoluția de datul 13/26 Noemvrie 1912, Nr. 596 M., pe lângă comunicarea unui formular detaliat, a recercat toate Consistoriile eparhiale subalterne spre a aduna pe calea oficiilor și organelor subalterne cu finea fiecărui an școlastic date statistice școlare, indicate în formularul comunicat, ce se rapoartă la toate momentele progresului cultural al poporului nostru, și pe temeiul acestor date examinate și prin sinoadele eparhiale, a îndeplini exact un tablou sumar, conform formularului, și acel tablou an de an înainta până la 1 Iunie a fiecărui an Consistorului mitropolitan pe lângă explicarea tuturor momentelor și fluctuațiilor privitoare atât la progres, cât și la regres, constatând și pricinele, din cari se derivă schimbările mai remarcabile în mersul învățământului popular.

Administrarea acestor date a fost solicitată în mai multe rânduri.

Din conspectele intrate dela Consistorii am constatat, că deși statistica este oglinda cea mai fidelă a progresului cultural, la unele Consistorii organele încredințate cu conducerea și aranjarea acestei afaceri, de fel nu-i dau nici o însemnătate, tractându-o ca o afacere bagatelă, fără nici o însemnătate. Aceasta se evidențiază mai ales din diferența colosală dintre datele generale, despre cari fiecare Consistor are să conducă o evidență generală și permanentă, precum și din manciătăile constatate la aceste date.

Tabloul general construit după diereze pe temeiul datelor administrate în urma reviziunii în parte, rectificată la unele poziții mai însemnate, ne luăm voie a-l prezenta Măritului Congres alăturat sub %, fiind a se rețipări la protocol în legătură cu acest raport.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului mitropolitan, ținută la 11/24 Iunie 1916.

Raportul cons. mitr. ca senat episcopesc.

Mărit Congres! Subsemnatul Consistor mitropolitan, ca senat episcopesc, vine cu tot respectul a prezenta pe periodul trecut raportul următor:

Fondurile și fundațiunile administrate la mitropolie în cursul perioadei au fost manipulate și administrate în toată regula, conform regulilor normate în regulamentele congresuale.

Socoțile au fost revizuite din an în an și provăzute cu clauzula de ratificare.

Cassa mitropolitană în cursul perioadei cu privire la toate fondurile și fundațiunile a fost scontrată, atât prin comisiuni speciale, cât și din prezidiu în mai multe rânduri.

Ca un moment de actualitate publică ținem a expune la acest loc sumele ce s'au votat din prilejul războiului actual din partea autorităților bisericesti ortodoxe române din patrie la apelul înaltului guvern al țării, ca împrumut de războiu pentru acoperirea trebuințelor armatei, și anume:

I. Consistorul mitropolitan a votat din fondul creat pentru înființarea noilor episcopii K 200,000— iar din fondul mitropolitan — special Trandafil, a votat „ 50,000—

Astfel suma acordată din fondurile mitropolitane face „ 250,000—

II. Împrumuturile de războiu acordate și realizate din fondurile singuraticelor dieceze, administrate la Consistoriile eparhiale:

a) Arhiepiscopicele: din fondurile generale K 400,000— iar din fondul Tipografiei „ 20,000—

De tot K 420,000—

b) Dieceza Aradului: din fondurile comune diecezane administrate la Consistorul din Arad K 400,000.—
Iar Consistorul din Oradea-Mare, din fondurile comunelor bisericesti depuse in administrarea a-celula „ 39,300.—
c) Dieceza Caransebes: din fondurile diecezane administrate la Consistor „ 80,000.—

III. Fundatiunea «Gozsdu» in temeiul concluzelor luate de Reprezentanta aceleia, la imprumutul de rasboiu a participat cu suma de K 400,000.—

In total biserica noastra ortodoxa romana din patrie, din fondurile administrate la mitropolie si la siguraticile dieceze, a participat la imprumutul de rasboiu al statului pentru acoperirea trebuintelor armatei cu sumatotala de K 1.589,300.—

Iar sumele, cu cari au participat la imprumutul de rasboiu singuraticile comune bisericesti din intreaga mitropolie, ca corporatiuni autonome, se vor putea constata ulterior.

Socotile despre administrarea fondurilor si fundatiunilor, revizuite din partea acestui Consistor pe anii 1912—1914 se inaintaza Maritului Congres cu rapoarte deosebite pe langa conspect sumar decretat in concluzul congresual Nr. 78 din 1912.

Senatul epitropesc al Consistorului mitropolitan la inceputul perioadului trecut dupa primirea concluzelor congresuale in temeiul SS-lor 168 si 132 ai Statutului organic, a reconstituit administratiunea casei mitropolitane, alegand din sanul sau de cassar pe Mateiu Voileanu, asesor ordinar, iar pe controlor pe Dr. Ioan Stroia, asesor suplent in senat. Acestia conform §-lui 117 din Statut au depus cautiunea normala in regulamentul special.

In legatura cu aceasta, dupace acum intreaga avere a fundatiunii Gozsdu este transpusa in administrarea casei mitropolitane si cat mai curand are sa vina in administrarea casei mitropolitane si averea fundatiunii intemeiate de fericitul Dr. Iosif Gall, care se urca la K 325,000, constatatoare din efecte cu diferite scadențe, a carei administrare va fi complicata si impreunata cu multe greutati. In vederea acestor imprejurari, pentru prevederea organelor de contabilitate privitor la toate fondurile si fundatiunile administrate la mitropolie, constatam la acest loc necesitatea sistemizarii unui post de contabil permanent pe langa cassar si controlor. Incat intre imprejurările excepționale actuale nu putem veni cu propunere concretă în această privință, cerem indemnizare, că dacă va interveni o trebuință urgentă, Consistorul mitropolitan în plen să fie autorizat a putea aplica și în mod provizor un atare contabil, având la Congresul ordinar următor a veni cu propunere concretă în privința sistemizării și întregirii permanente a acelu post de contabil.

Concluzul congresului Nr. 75 din 1912 privitor la ajustarea socotilor «Fundatiunii Gozsdu» a fost comunicat reprezentanței acelei fundatiuni, pentru conformare. Iar la concluzul congresului Nr. 67, privitor la administrarea fundatiunii «Trandafil», urmează rapoart separat.

Senatul epitropesc, ca organ suprem de apel în afacerile epitropesti, în cursul perioadului până la finea anului 1915 a pertractat și rezolvat cauzele apelate dela Consistoriile eparhiale și anume:

a) Din arhidieceză: 8 cazuri administrative, în cari hotărârile gravaminate au fost aprobate în 2 cazuri, anulate în 5 cauze și schimbate în 1 cauză.

b) Dela Consistorul din Arad: 4 administrative, în cari hotărârile gravaminate au fost aprobate în 1 cauză, și anulate în 3 cauze.

c) Dela Consistorul din Caransebes: 1 cauză, în care hotărârea gravaminată a fost anulată.

Consistorul mitropolitan, ca senat epitropesc, cu hotărârea sa de datul 12/25 Noemvrie 1912, Nr. 597 M., a recercat Consistoriile eparhiale din mitropolie a aduna cu sfârșitul fiecărui an date exacte dela comunele bisericesti submanuate despre starea averilor bisericesti, școlare și fundatiionale, administrate de organele acelora. Iar pe temeiul datelor adunate și examinate, a compune un conspect sumar despre starea acelora, având acel conspect fiecare Consistor an de an a-l înainta la mitropolie, până la 1 Iulie a anului ce urmează, pe langă explicarea și clarificarea schimbărilor și fluctuațiunilor urmate în substanța averilor.

Pe baza și conform acestor conspecte primite dela Consistoriile eparhiale, s'a compus tablou statistic sumar despre starea averilor bisericesti, școlare și fundatiionale din comunele noastre bisericesti, din

intreaga mitropolie. Acest tablou sumar ne luam voie a-l prezenta alaturat sub 7. fiind a se retipări ca acluz la protocol în nexul acestui raport.

Sibiul, din ședința Consistorului mitropolitan, ca senat epitropesc, ținută la 12/24 Iunie 1916.

Ioan I. Papp m. p., episcop-prezident. Nicolae Zigre m. p., secretar mitropolitan.

Răsboiul.

La frontul răsăritean Rușii au atacat fără succes pela Roziszczce și pela Lobaczewka, iar la Leszniow au fost retrase puțin trupele noastre din fața dușmanului aflător în preputere însemnată. Pela Radziwilow au fost lupte mari, cu mari pierderi și cu mici succese pentru Ruși. Armata principelui Leopold de Bavaria a respins mai multe atacuri vehemente rusești, întreprinse ziua și noaptea, pe la Gorodicske, pricinuind Rușilor pierderi mari. Nici la Luck și nici pe la Beresztczke nu au avut succese Rușii cu atacurile lor.

La frontul italian atacurile au mai slăbit în urma pierderilor mari pe cari le-au avut Italienii în zilele din urmă. Într'un singur loc dușmanul a lăsat pe câmpul de război 1300 de morți și răniți, de a căror transportare trebuie să se îngrijească acum. La frontul dela apus se dau lupte înverșunate pretutindenea. Englezii și Francezii atacă cu multă bărbăție, dar Nemții se apără cu energie rară și cu un eroism vrednic de toată admirația. Câteva aeroplane dușmane au fost de nou nimicite de Germani.

Telegamele primite astăzi ne mai comunică următoarele:

La Beresztczko, apoi între Radziwilow și Sivr, trupele noastre au respins atacurile Rușilor, pricinuindu-le pierderi mari. La înfrîntele dela Priop trupele noastre și au început înaintarea, au ocupat vârfurile de dincolo de vale. Conștatațile rusești au fost respinse. Va se zică, în Bucovina s'a început contraofensiva din partea noastră.

La frontul italian a fost liniște pe cele mai multe locuri, dar la Paveggio dușmanul a început atacuri vehemente, cu forțe numeroase, Mercuri la orele 7 dimineața. Pe la orele 2 d. a. s'a terminat lupta, cu respingerea atacurilor dușmane. Italienii au avut de nou pierderi mari. Cu trupe nouă a început însă dușmanul se atace de nou, dar eșarși a fost respins. A încercat apoi și a treia oră se iee pozițiile trupelor noastre, dar pela 11 ore noaptea a fost respins și acest atac al Italienilor.

La frontul dela apus se dau atacuri înverșunate pretutindenea, premerse de foc puternic de artilerie. Cele mai multe s'au prăbușit, dar pe unele locuri lupta e în curgere încă.

NOUȚĂȚI.

Personal. Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a sosit astăzi la Sibiul, pentru a presida și conduce ședințele congresului național-bisericesc, a cărui sesiune ordinară va fi deschisă Duminecă.

Contele Ștefan Tisza, ministrul president al țării, a plecat Marți sara, însoțit de secretarul seu, spre Maramurăș și Bistrița-Năsăud, pentru a studia situația din aceste două comitate, decretate de teritor intern de război.

Noul guvernor al Sârbiei. Maiestatea Sa, Împăraul și Regele nostru, a numit guvernor al Sârbiei pe baronul Adolf Rhemen, general de infanterie, comandant al unui corp de armată, care Luni și-a început activitatea, făcându-și intrarea în Belgrad.

† **George S. da,** un fruntaș și colocol român din Budapesta, mare proprietar membru în congregația comitatului Arad, episcop al doilea al parohiei ort. române din Budapesta, a decedat Luni la orele 2 d. a. în etate de 80 de ani și a fost înmormântat Mercuri la 26 Iulie n. în cimiterul comun din strada Kerepes din Budapesta. Odihnească în pace!

Prețuri maxime. Domnul vice-comite al comitatului Sibiu a stabilit în circulara sa, dată sub numărul 6267/916 Alisp. pe temeiul ordinației ministeriale de sub numărul 2249/916 M. E. următoarele prețuri maxime pentru porci vii și tăiați, valabile cu începere din 15 Iulie n. c. pe loturile teritor al comitatului Sibiu: Porcul viu de greutate între 60 și 90 kilograme se plătește cu 5 cor. și 5 cor. 10 fil. de kilogram, cel de greutate până la 100 kil. cu 540—550 și cel de greutate peste 100 kil. cu 580—590 de kilogram. Porcul tăiat de greutate până la 100 kil. se plătește cu 60 și cel de greutate peste 100 kil. cu 6— de kilogram. Pentru vânzarea în detaliu sunt stabilite prețurile următoare: Urfu a crudă 750 unsoara toată 9— slăbina crudă 7— slăbina afumată, pabricată și dăseri 8— spinarea 7— capulăci de porc 6-40, șunca crudă 8— șunca fectă 12— carnea afumată 8— carnea afumată fectă 10— cămășii 7— jumeri 6— jumeri presale 5— de kilogram. Contravențiile se pedepsesc cu închisoare până la 6 luni și cu amendă până la 2000 coroane.

Dor de casă. Tinerul Alexandru Viad, fost elev al școlii reale din Brașov, a fugit înainte cu doi ani în România, ca se scipe de armată și postecă și cu alte gânduri. De atunci și se de acasă n'au știut nimic de pre el. Înainte cu câteva zile Alex. Viad, în etate acum de 21 de ani, s'a prezentat la poliția de graniță din Predești, unde stăte vrednic de plâns, și a cerut permisiune să treacă granița, ca se moară acasă. Cereea sa a fost primită imediat ministrului de Interne, dar înainte de a sosi în țară, chiar în ziua marșului, bietul Viad a murit la granițele patriei sale pășite, în Predești, în urma boalei de piept ce l'a cucerat în România. Nu i-a fost dat se moară acasă, cum ar fi dorit.

† **George Saviciu,** profesor al opădului Lipova, membru pe viață al societății pentru fond de țară română, a făcut din viață Sămbătă la 22 Iulie n. în etate de 65 ani și a fost înmormântat Luni, în 24 Iulie n. în cimiterul german din Lipova. Odihnească în pace!

Invenție nouă. Un medic operator din Germania se ocupă serios cu gândul de a stoarce prin operație, din porc geseșmea, fără a ucide porcul. Pe celea aceasta se va putea câștiga unsoare destulă, pentru că porcul odată operat, peste trei luni de nou îngrășare poate se fe de nou operat. Multe invenții au făcut Nemții. Cine știe, poate că va succeda și această.

Cererea de asinului. Din Paris se anunță: *Vilain*, asinul lui Jaurés, al fostului șef socialist, a cerut să fie liberat din temniță și trimis la front. Tribunalul a respins cererea lui Vilain.

Regimente decimate. Corespondenții englezi de război raportează dela frontul apusean: Cauza pierderilor uriașe suferite de englezi este a se căuta în faptul, că regimentele din York și alte trupe au înaintat în marș de paradă asupra liniilor germane. Englezii au fost copleșiți în toată forma de mitralierele dușmanului și foarte puțini au scăpat.

O domnișoară — redactor. Domnișoara Margareta Fridric este în Ungaria prima damă, care la Mohaci semnază un ziar ca „redactor responsabil”.

Domnul medic superior de ștab Dr. Leopold Deutsch *dă consultații partizanelor* cu începere din 1 August n. c. în locuința sa din strada Seiler numărul 3 1. dela orele 3 și jumătate până la 4 și jumătate după amiez.

A treia expediție de eamnă. Ziarul parizien *Journal* într'un articol scris de colocolul Ștaylor, spune, că lumea din Franța începe să se împrietenească cu ideea, că războiul va intra în a treia eamnă.

Părerea comandantului. Senatorul francez Bergeret a făcut o vizită la front generalului englez *Hugh*, care conduce trupele franceze de Ang a în Franța. Hugh a declarat următoarele: „Șoartea acestui război are să se hotărească pe câmpurile de luptă dela visé. Dar noi, din antata, avem să dățem pacea, și anume o pace, care să fie în raport cu enormele cheltuieli ce am făcut”.

Conșcșcare. Din Viena se anunță, că tribunalul din Praga a dispus confiscarea averii ziaristului ceh Bogdan Pavlu, care stă sub acuza trădării de patrie. Tribunalul din Innsbruck a pus sechestru pe averea mai multor persoane, cari sânt date în judecăt pentru trădare de patrie.

Limba rusească în Anglia. Cu toate că englezii n'are darul limbilor și abea cu mai greutăți învață francezește sau nemtește, acum a luat hotărârea eroică de a învăța limba rusească. În toate școlile secundare și superioare din Anglia s'au întredus cursuri de limba rusească, predate de profesori regi. La vechile universități din Oxford și Cambridge se învață astăzi rusește și se țin prelegeri despre raporturile politice interne ale Rusiei.

Restaurant comunal. Este vrednia primarului din Mgruit, că orașul acesta, între alie întreprinde în interesul alimentației publice, are astăzi și un restaurant comunal, unde se vinde cu 80 (optzeci) de fibre un puior gustos și vsiat. Estă lista de bucate: Luni, supă (faptă din oase de vită) și mâncare de fasole verde; Marți, supă și prăjitură; Mercuri, supă fectă și mâncare ară de cartofi cu cărnăței; Joi, supă și mazare garășită cu carne de porc; Vineri, ciorbă și prăjitură; Sămbătă, supă de zăzavat și mâncare grossă cu carne; Duminecă, tocăniță de guler.

Cei mai buni ofițeri. Un ofițer englez, cu multă experiență în treburi militare, fiind întrebat: *Unde dintre civili devin cei mai buni ofițeri,* a răspuns: Ofițerii cei mai buni sânt *actorii*; oamenii aceștia și teatrelor și a comandă, au multă siguranță și își păstrează autoritatea în fața soldaților. Dintre actori inteligenti, a contunat englezii, am să fac totdeauna un excelent ofițer; cei mai buni subofițeri se aleg *scriitorii*; dela contă, *negustorii* nu formează un bun material, etc. deși sânt deștepti la minte, dar nu sânt destul de atenti. — Alt ofițer, din statul major englez are următoarea părere: Ofițeri de primul rang devin aceștia, cari în chemarea lor civilă și-au deotat darna de-a observa. Cunosc doi ofițeri, cari în transee s'au distins totdeauna prin o admirabilă înșușire de observare, — amândoi erau *ziariști* din Londra. A'vocații și inginerii asemenea pot să se facă eminenti ofițeri.

Cărți și reviste.

Anuarul gimnazului gr. cat. și al școlii pop. elementare din Beius, pe anul școlar 1915—1916. Publicat de *Vasile Ștefanica*, director. — Cuprinde: Școala noastră și războiul. — Gimnazul are 1 dre toce și 14 profesori de studii ordinare. Elevi înscriși au fost 449, dintre cari s'au clasificat în cursul anului 427, între acestia 135 ortodocși români. În anul școlar precedent au făcut servicii militare 34 elevi, în anul școlar 1915—1916 su mai fost chemați la oaste 51 elevi, cu totul 85 tineri au luat pușca și sabia în local cărților de studiu. Inscrierile se vor face în 1, 2, și 4 Septemvrie iar prelegerile se încep în 6 Septemvrie 1916.

Nr. 650—1916.

Concurs.

Subscr'sul comitet publică prin aceasta concurs pentru *trei ajutoare de căte K 100*—puse la dispoziție de marimiosul domn *George Pop de Băsești* pentru 3 ucenici dela *meserii*.

Ajutoarele se vor da la *orfani de-ai vitejilor nostri căzuți în războiu*, având preferință cei de pe teritorul desp. *Băsești* al „Asociațiunii”, căruiu îi aparțin comunele cercului administrativ al Căhului-Silvaniei.

Cereriile vor fi provăzute cu următoarele acluze:

1. Carte de botez;
2. Atestat de serăcie;
3. Atestatul, că tatăl ucenicului a căzut în războiu și despre numărul orfanilor rămășiți în urma dănsului;
4. Contractul în hârtă cu măestrul;
5. Atestat de sănătate;
6. Ultimul atestat școlar al ucenicului;
7. Atestat dela măestrul cu privire la destoinicia alesului și purtarea acestuia;
8. O recomandăție dela partea oficiului parohial.

Cereriile se vor adresa până în 15 August n. a. c. Comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cu tura ponorului român” (Nagy-zeben-Sibiul, strada Șaguna Nr. 6).

Sibiul în 22 Iulie 1916.
Andrieu Bârseanu, president. Romul Simu, secretar supl.

Nr. 48/1916 par. (127) 1-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II Bedeleu, din protopresbiteratul Lupșa, pe baza ordinului Consistorial ddo 3 Maiu v. a. e. Nr. 3658 Bis., să publică al treilea concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Reflectanții la acest post își vor așterne cererile concursuale, instruite în sensul normelor din vigoare, P. onoratului oficiu protopresbiteral al Lupșii, cu sediul în Ofenbaia (Aranyosbánya) cu a căruia prealabilă incuviințare vor avea a să prezenta și în comună pentru a cânta și cu-vanta eventual a celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Bedeleu, la 19 Iunie v. 1916.

Eugen Munteanu Ioan Popița
adm. par., ca președinte. notar.

Ilariu Muntean
prim episcop.

Ad. Nr. 240/1916.

Văzut și aprob.:

Ofenbaia, 21 Iunie 1916.

Vasile Gan
protopresbiter.

Concurs.

Pentru liferarea de:

1. Pâne de grâu curat.
2. Franzele făcute din făină de grâu curat cu lapte.
3. Făină de grâu curat Nr. 2 și 3.
4. Carne de vită.
5. Carne de vițel. 119 2-3
6. Carne de porc, și
7. Unsoare de porc, toate de prima calitate pentru alimentarea alor 220-250 elevi dela seminarul arhidiecezan teologic-pedagogic greco-ortodox român „Andreian“ din Sibiu în anul școlar 1916/17.

Doritorii de a reflecta la careva din acestea poziții să și înainteze ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor., în persoană la subsemnatul, până în 18/31 August inclusive, unde vor sta mai deaproape și condițiile speciale pentru încheierea contractului cum și eventual alte informații. Ofertele întrate după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, la 10/23 Iulie v. 1916.

Aurel Popoviciu
econ., prot. sem.

Nr. 377/1916. (120) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești dela școlile confessionale din mai jos indicatele parohii aparținătoare protopresbiteratului Urgușului, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român“.

1. Cubleșul român, cu salariu anual de 1200 coroane, din cari 180 cor. prin repartiție dela popor, iar restul de 1020 cor. din ajutorul acordat dela stat, având a se cere numai licvidarea lui după alegerea învățătorului. Cvarțir — trei chii și cămară în edificiul școlii și folosirea grădinei de 1/4 jugăr.

2. Dânc, cu salariu anual de 1200 coroane, din cari 180 cor. prin repartiție dela popor, 160 cor. din venitele cantonale, 300 cor. ajutor dela Preaven. Consistor arhidiecezan și 570 cor. ajutor dela stat, care se va cere după alegerea învățătorului. Cvarțir — două chii în edificiul școlii și bani pentru grădină 20 coroane.

3. Fișeșanpetru, cu salariu anual de 1200 coroane, din cari 600 cor. prin repartiție dela susținătorii școlii, 100 cor. ajutor dela Preaven. Consistor arhidiecezan, iar restul de 500 cor. din ajutorul votat dela stat, având a se cere numai licvidarea după alegerea învățătorului. Cvarțir — trei chii, cămară și pivniță în edificiul școlii și grădină de 1/4 jugăr.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și înainteze cererile conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul numit și au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare înainteze alegătorilor în biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și tipie și pentru a fi cunoscuți alegătorilor.

Concurenții dela posturile învățăto-rești din parohiile Cubleșul român și Dânc au a îndeplini și funcția de cantor.

Dela concurenți se mai cere să fie în stare a înființa cor și să cânte cu școlarii în biserică.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Urgușului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Pavel Roșca
protopresb.

Nr. 445/916.

(122) 1-3

Concurs.

În senzul înaltului ordin consistorial Nr. 4893 Șc. prin aceasta se publică concurs pentru ocuparea postului de învățător vacant la școala confes. gr. or. română din Rod cu termen de 30 zile dela data publicării în „Tel. Rom.“

Salariu: 1200 cor. dela biserică.
Locuința în edificiul școlii eventual relutul legal, relut de grădină 20 cor.

Cel ales e îndatorat a instrui și a cânta cu elevii în biserică. Reflectanții să se prezinte în biserică spre a-și dovedi destoinicia în cântare și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc gr. or. român din Mercurea în conțelegere cu comitetul parohial din Rod.

Mercurea, 11 Iulie 1916.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

Ad. Nr. pp. 536-1916. (116) 1-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna Geaca cu filia Bagaciu, prin aceasta se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele arătate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat și satorite de comitetul parohial.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne subsemnatului suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare în termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Clujului în conțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, la 27 Iunie 1916.

Talin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 312/916.

(118) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești din comunele bisericesti mai jos însemnate d'n tractul Devej, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare:

I. Banpotoc. Salariu: 450 Cor. dela popor prin repartițiune, iar restul votat dela stat. În natură: cvarțir și grădină de 1000 m. Lemne de foc pentru școala 3 st.

II. Boholt. Salariu 600 Cor. dela popor ear restul votat dela stat. În natură cvarțir și grădină, — apoi 8 m. lemne de foc pentru școala și învățator.

III. Hondol. Salariu 1000 cor. din repartiție dela popor, ear restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales. — Cvarțir și grădină în natură.

IV. Suligete. Salariu 1000 cor. din repartiție dela popor, ear restul se va cere dela stat pe baza documentelor celui ales. — Cvarțir în natură, 20 cor. relut de grădină, și 2 stangini lemne de foc.

Aleșii învățători — pe lângă îndatoririle impuse prin Regulamentul școlar, sunt datori a conduce în Dumineci și sâmbători pe elevi la sf. biserică și a cânta cu ei responsurile liturgice, eventual formând cor.

Concurenții vor avea să-și aștearnă petițiile în termenul reg. subsemnatului oficiu protopresbiteral având a se prezenta în comună spre a face cunoștință cu poporul și a cânta în biserică.

Deva, la 6/19 Iulie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Devej în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Dr Ioan Dobre
protopresb.

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala conf. gr.-or. din Gelmar se publică concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare în acest jurnal, conform rezoluțiunii cons. Nr. 7068/916 Școl.

Emolumentele sunt: 240 cor. din repartiție dela popor și restul de 960 cor. dela stat; cvarțir corăspunzător în natură; 1/4 jugăr grădină sau relut 20 cor.

Alesul este obligat a conduce și a cânta cu elevii răspunsurile liturgice în Dumineci și sâmbători. 124 1-3

Concurenții să se prezinte aici spre a face cunoștință cu poporul; iar cererile concursuale cu documentele de lipsă au să înainteze Oficiului protopresbiteral gr.-or. din Orăștie în termenul prefript.

Din ședința comitetului parohial din 3 Iulie 1916.

Sever A. Pecurariu, Nicolae Romoșan
președinte. notar

Nr. 319/916. În conțelegere cu mine:

Vasile Domșa
protopresbiter.

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la 2 cor.

2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la 2 cor.

3. Însemnările unui trecător. Crâmpele din sbucimările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la 1 cor. 50 fil.

4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la 50 fil.

Librăria arhidiecezană.

„AGRICOLA“

Societate economică pe acții, Hunedoara.

Gazdasági részvénytársaság, Vajdahunyad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății pe acții „AGRICOLA“ din Hunedoara-Vajdahunyad, sunt poțifiți să ia parte, conform rânduelilor din statute, la

a VII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Duminecă, 6 August st. n. 1916, la orele 2 după amiază, în localitățile societății din Hunedoara, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii, prezentarea bilanțului și a propunerii pentru împărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și marcelor de prezență.
3. Raportul comitetului de supraveghiere și decideră asupra absolutului pentru gestiunea anului de afaceri, 1 Iulie 1915 până la 30 Iunie 1916.
4. Hotărâre asupra rapoartelor și propunerilor făcute.
5. Alegerea alor 3 membri în direcțiune, conform dispozițiilor statutare.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere, conform dispozițiilor statutare.
7. Eventuale propuneri.

Hunedoara, la 17 Iulie 1916.

Direcțiunea.

Bilanț general pe anul de gestiune al VII-lea, pe timpul dela 1 Iulie 1915 — 30 Iunie 1916.

ACTIVA — VAGYON.

	K	f
Cassa în număr — Pénztár készlet	8,785-30	
Cassa de păstr. post. — Postatak. pénzt.	8,474-30	
Giro-Conto la B. A.-U. — Giro-Conto az Osztrák-Magyar Banknál	1,250-09	18,509-69
Efecte — Értékpapírok	36,341-45	
Efect. fond. de penz. — Nyudijal. értékp.	18,000-—	54,341-45
Escont — Váltótárca		328,635-—
Salda Conto și Conturi curente țărănești — Salda Conti és előlegek		263,063-84
Afaceri de bucate și mori: — Gabonaujyletek és malmok:		
a) Bucate în magazine conform inventarelor — Gabona készlet a raktárakban feltár szerint		16,550-50
b) Edificiul și inventarul morii artificiale — Műmalom feltári készletei		72,000-—
Realități: casa și magazinele proprii — Intézeti ház és raktárak		62,000-—
Mobilier — Felszerelés		2,700-—
Debitori — Adósok		395-04
		818,195-52

Contul Profit și Perdere pe timpul dela 1 Iulie 1915 — 30 Iunie 1916.

DEBIT — TARTOZIK.

	K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	29,069-85	
Interese de reescont, Cont-Curent și Lombard — Visszleszámitolási, folyószámla és Lombárd kamatok	7,281-48	36,351-33
Salariu și bani de cvarțir — Tiszti fizetések és lakbérék		7,246-68
Spese de birou și administrație — Üzleti költségek		5,075-17
Contribuție — Adó		5,600-—
Dare după dep. — Betétikamat adó		2,906-98
Binefaceri — Jótékonycélok		451-11
Abscrieri — Leírások		2,277-89
Profit curat — Tiszta nyereség		15,754-63
		75,663-79

Hunedoara — Vajdahunyad, la 30 Iunie 1916.

Macrea m. p., director-executiv — vezérigazgató.

Alexă Sfât m. p., contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. G. Dubleşiu m. p., prez. — elnök. Dr. Vlad m. p. — George Rain m. p. Ioan Dima m. p. George Henția m. p.

Conturile prezente le-am revidat și le-am aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

Hunedoara — Vajdahunyad, la 19 Iulie 1916.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Ioan I. Lapedatu m. p., președinte — elnök. Constantin Dăncilă m. p. Eremie Muntean m. p. George Pop m. p.

Revăzut și aflat în ordine: Ioan Vătășan m. p., revizor expert al «Solidarității» — a «Solidaritatea» szakrevizora.